

ESTUDIS DE CIÈNCIES ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS
DEPARTAMENT D'ECONOMIA
UNIVERSITAT DE GIRONA

ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESA
SEGON CICLE

POLÍTICA ECONÒMICA
(Objectius i Instruments en el context internacional)
PROGRAMA

Crurs: 1996 - 1997. 1r Semestre

Professor: Joan Bou i Geli.

I: OBJECTIUS

L'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar un tractament tècnic i, alhora accessible, dels principals objectius i instruments de política econòmica que actualment s'utilitzen als països d'economies de mercat. També es pretén analitzar les relacions entre política i economia, els problemes relacionats amb l'elaboració de les polítiques econòmiques i els conflictes entre els diversos objectius. Tot això es realitza a partir, sempre que sigui possible, d'experiències concretes que il·lustren alguns problemes i conflictes de la política econòmica actual.

II: TEMARI.

PRIMERA PART: INTRODUCCIÓ

Lliçó 1. Aproximació metodològica.

La política econòmica com a ciència social.- La qüestió dels judicis de valor i els intents per aconseguir la neutralitat científica.- Els fins i mitjans a la política econòmica.- Selecció dels fins i instruments en política econòmica.- Relació entre fins i instruments i la presa de decisions.- La política conjuntural i la política estructural.

Lliçó 2. L'escenari de la pca. econòmica els anys 90.

Una visió retrospectiva de la política econòmica.- L'economia del benestar i la política econòmica.- Crítiques a l'economia del benestar.- Anàlisi dels principals canvis geopolítics com a determinants de la nova política econòmica.- Cap una teoria de la política econòmica.- Problemes generals en l'aplicació de la política econòmica.

SEGONA PART: OBJECTIUS POLÍTICA ECONÒMICA

Lliçó 3. L'objectiu del manteniment de l'estabilització de preus.

Definició i mesurament de la inflació.- Les explicacions tradicionals de la inflació: versió monetarista de la inflació, inflació de demanda, inflació de costos.- La teoria de la inflació estructural.- Les influències de la inflació sobre la microeconomia i les conseqüències macraeconòmiques.

Lliçó 4. L'objectiu de l'obtenció de la plena ocupació.

Consideracions sobre el mercat de treball.- Les implacacions del tipus de desocupació.- Contingut de la política d'ocupació.- Innovació tecnològica i ocupació.- La flexibilitat del mercat de treball.- Política d'ocupació i economia submergida.- L'objectiu de plena ocupació en relació a altres objectius de la política econòmica.

Lliçó 5. Estabilitat i plena ocupació.

Orígens i naturalesa de l'*stagflation*: explicació monetarista i punt de vista post-keynesià de la inflació amb atur.- El nou monetarisme.- Les mesures de política econòmica per combatre l'*stagflation*.-

Lliçó 6: L'objectiu de l'equilibri extern.

Enfocaments de l'equilibri extern.- Diverses teories sobre els tipus de canvi.- Les polítiques de l'ajustament extern segons els diferents tipus de canvi i les seves conseqüències.- Les variacions del tipus de canvi i els objectius de política econòmica.- Les polítiques d'equilibri intern i extern en l'àmbit de la integració econòmica: el SME.- Fluctuacions canviàries i coordinació de política econòmica: la Unió Econòmica i Monetària.-

Lliçó 7: Creixement i desenvolupament econòmic.

Problemes terminològics i de definició: creixement *versus* desenvolupament.- Problemes de mesura del grau de desenvolupament i del "benestar": l'alternativa de l'índex de desenvolupament humà.- Característiques macroeconòmiques dels països en vies de desenvolupament.- Les estratègies de desenvolupament: industrialització, comerç internacional, potenciació del capital humà.- El finançament del desenvolupament econòmic: problemàtica del deute i les polítiques d'ajustament del FMI.

Lliçó 8: L'objectiu medi ambient.

Desenvolupament *versus* medi ambient.- anàlisi econòmica dels problemes ecològics i de medi ambient.- Implantació d'una política econòmica ecològica: objectius i instruments.

Lliçó 9: Anàlisi d'economies en transició: l'URSS.

Punt de partida: el sistema econòmic de tipus soviètic.- Les variants de la *perestroika*.- Caos econòmic i desintegració de l'URSS.- Perspectives actuals.-

Lliçó 10: Transició als països d'Europa Central i Oriental (PECO).

Objectius de la transició econòmica als PECO.- Estratègies de transició al mercat: programes de liberalització, estabilització i privatització.- Trets diferenciats en les polítiques econòmiques aplicades als països del Visegrad.-

TERCERA PART: POLÍTIQUES ECONÒMIQUES ESPECÍFIQUES

Lliçó 11: Política Monetària.

Objectius i instruments de la política monetària.- Estratègia de la política monetària.- Instruments quantitius i qualitius.- L'eficàcia de la política monetària.- Limitacions de la política monetària.- La independència dels Bancs Centrals.

Lliçó 12: Política fiscal.

Naturelesa i concepte de la política fiscal.- Dels estabilitzadors automàtics a les intervencions discrecionals.- Objectius de la política fiscal.- Instruments de la política fiscal i actuació sobre els objectius.- L'eficàcia de la política fiscal.- El debat sobre el finançament de dèficit: impacte sobre la renda i sobre l'estabilitat de preus.- Relació entre la política fiscal i la política monetària.

Lliçó 13: Política de rendes.

Definició de la política de rendes.- Contingut i tipus de la política de rendes.- Algunes experiències en polítiques de rendes.- L'eficàcia de la política de rendes.

Lliçó 14: Política de reformes estructurals.

Objectius de la política de reformes estructurals.- Característiques principals de la política econòmica estructural.- Polítiques de reforma del mercat de treball.- Política de reforma del sector públic.- Política de reforma del sistema financer.- La política de la competència.- La política industrial en els països avançats.

III: CRITERIS D'AVALUACIÓ.

L'avaluació final s'obtindrà a partir de l'agregació de tres notes: l'examen final -amb un pes del 60% en la nota final-, el treball de curs -amb un pes del 25%- i, la valoració sobre la participació de cada alumne en els debats i treballs comentats a classe - amb un pes del 15%-.

Tanmateix, els alumnes que ho desitgin podran ésser avaluats a partir d'un únic examen final.

IV: BIBLIOGRAFIA .

ANDREFF, W. *La crise des économies socialistes*. Grenoble: Presses Universitaires de Grenoble, 1993.

ARASA MEDINA, C. *Lecciones de Política Económica*. Madrid: Dykinson, 1994.

ARRIAGA, J. M. *Rigideces estructurales en los mercados de trabajo y de bienes y servicios*. Servicio de Estudios del Banco de Bilbao Vizcaya, 1994.

CALVO, A.; GALINDO, M. A. *La Teoría de la Política Fiscal*. Madrid: Dykinson, 1990.

CALLE, R. *La coordinación internacional de las políticas monetaria y fiscal: una controversia actual i Política Fiscal y Unión Europea*. Madrid: Edit AC, 1991.

COSTAFREDA, M. "Política Económica del Medio Ambiente". A: *Cuadernos de Economía*. Gener/abril de 1981, vol. 9, nº 24.

CUADRADO, J.R. i altres. *Introducción a la Política Económica*, McGraw-Hill, 1995.

FALLICK, J. L. *Estudio sobre política de rentas*, Instituto de Estudios Fiscales. Madrid, 1983.

FERNÁNDEZ DÍAZ, A.; PAREJO GÁMIR, J. A.; RODRÍGUEZ SÁEZ, L.; GALINDO, M. A.; CALVO, A. *Teoría y política monetaria*. Madrid: Edit AC 2ª Edición, 1994.

FERNÁNDEZ DÍAZ, A; PAREJO J.A.; RODRÍGUEZ SÁIZ, L. *Curso de Política Económica*. Madrid: Editorial AC, 1990.

FERNÁNDEZ DÍAZ, A.; PAREJO J. A.; RODRÍGUEZ SÁIZ, L. *Política Económica*. McGraw-Hill, 1995.

FERNÁNDEZ DÍAZ, A.; RODRÍGUEZ CALAZA, J. J. "La política contra el paro. ¿Consumo o inversión?. A: *El papel del Sector Público en una economía en crisis*. París: Ediciones Hispaniques, 1985.

FRISCH, H. *Teorías de la inflación*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.

GOSTA, R. *Ensayos de política de empleo activa*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1990.

KRUGMAN, P. R.; OBSTFELD, M. *Economía Internacional (teoría y política)*. McGraw-Hill, 1995.

OPSCHOOR, J.B.; VOS, H.B. *Istruments économiques pour la protection de l'environnement*. París: OCDE, 1989.

PALAZUELOS, E. *La economía soviética más allá de la perestroika*. Madrid: Ciencias Sociales, 1990.

PAREJO, J. A.; CALVO, A.; PAÚL, J. *La política económica de reformas estructurales*. Madrid: CEURA, 1995.

TOHARIA, L. *El mercado de trabajo: teoría y aplicaciones*. Madrid: Alianza Universidad, 1983.

TUGORES, J. *Economía internacional e integración económica*. McGraw-Hill, 1993.